

KALAPUTXI

**TEKNOLOGIAREN
ARRISKUAK
ESKU-ESKURA**

**MINBIZIAREN
AURKAKO
TALDEEN JARDUNA**

**GORPUTZ EGUNA:
PROZESUA,
PALIXUA, LORAK...**

**TXANTXANGORRIREN
MOTXILA**

Maria Angeles Bazterretxearekin

SASOI BATEKO MUTRIKU GOGOAN

CURSO
16/17
IKASTURTEA
UDAL
EUSKALTEGIAK
euskara klaseak • clases de euskera

UDA IKASTAROA

IRAUPENA: 80 ORDU

Ekainaren 26tik uztailaren 21era
(3 ordu egunean)

Irailaren 4tik 15era
(2 ordu egunean)

PREZIOA: 123€

**Ikasle eta langabetuentzako
prezioa: 77€**

Bekatze-sistema

MATRIKULALDIA: ekainaren 20ra arte
DEBATE UDAL EUSKALTEGIA

Sabanika aldapa, 4 - 943 603094
MUTRIKU

EROSKI

city

Gure bezeroengandik beti hurre

okindegia · fruitategia · harategia · urdaitegia · eta beste
asteazken eta ostegunetan erosketak etxera eramateko aukera

San Agustin 10 · Mutriku · Tel. 943 60 36 11

Osasuna

Larrialdiak.....	943 46 11 11
Anbulatorioa.....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Botikak	
Lasuen-Elezgarai.....	943 19 50 26
.....	626 61 13 92
Lon Apraiz	943 60 32 50
.....	630 05 50 97
Amaia Zaldugei	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90
Etxeberría (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberría (Elgoibar) ..	943 74 12 77
Ana Mandiola (Eibar).....	943 82 05 33

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte	943 60 34 10
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa (Deba).....	943 19 23 60
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 60 36 75
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal Euskaltegia	943 60 37 80
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 67 23 83
ANTON taxia	666 22 19 99
XABI taxia	656 28 90 26
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	902 10 12 10
Bizkaibus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Santa Catalina eleiza	943 60 32 00

Begiratzeko modua aldatzeak aldatu dezake mundua

Oiraintxe mundua, gure ustez, hankaz gora dagoela ta, egunerokotik pixka bat aldentzeko eta gure herria estiman edukitzeko, Jorge Bucayren ipuin bat kontatzera noa.

Bidezidor batetik noa, nire hankei eraman nazaten uzten diet, harriak, zuhaitzak, basoa ikusiaz. Zerumugan herri bat ageri da, zorrozten det begirada hobeto ikusteko, eta konturatzen naiz herri horrek erakartzen nauela; nola jakin gabe, iruditzen zait herri horretan aurkitu dezakedala nire desio eta ametsak, asmoak eta lorpenak, hortxe daude, herri horreketan, eta lortu nahi dut behar dudana, gehien gustatzen zaidana, nire ahaleginak eta ametsak, lortu nahi dut nire betiko lanen emaitza. Banoa herri aldera.

Ibiltzen hasi orduko, bidezidorra aldapa gora doa, nekatzen ari naiz apur bat, baina berdin dio, jarraitzen dut. Aurrerago bidean ikusten dut lainoa moduko beltzune bat eta hurreratzean konturatzen naiz putzu batek bidea mozten didala. Abiada hartzen dut eta salto batez pasatzen dut. Laster, beste bat agertzen zait eta berdin egiten dut. Lasaitu egiten naiz. Herri aldera noa. Bidea garbi ikusten da, baina halako batean amildegi baten aurrean nago. Bertan geratzen naiz; ezinezkoa da hori igarotzea. Zer egin? Albo baten ikusten ditut egurrak, erremin-tak, iltzeak... badirudi zubia egiteko izango direla. Inoiz ez naiz iaioa izan eskulanetan, eta uko egingo didala pentsatzen dut; begiratzeko helmugara baina ezin dut. Baina hasten naiz zubia egiten, pasatu dira orduak, egunak, hilabeteak, eta zubia eginda dago. Emozio handiz gurutzatzen dut nire zubi hori eta beste aldera iristean, zer dela ta, harresi bat daukat aurrean.

Harresi handi hotz batek inguratzen du nire ametsetako herria. Lur jota geratzen naiz, nola saihestu jakin nahi nuke. Altxatuko ote naiz gora eta... hain dago hurre herria! Ez diot, ba, utziko bidea mozten. Hartzen dut atsedena eta erabakitzen dut gora egitea, baina bidean ikusten dut ume bat irribarrez niri begira ezagutuko bagina bezala, eta horrek animatzen nau neure kexua azaltzen.

- Zergatik horrenbeste oztopo bidean, herriaren eta nire artean?
- "Niri galdetzen didazu hori? Zu etorri aurretik oztopo horiek ez zeuden hor, zeuk ekarri dituzu oztopoak".

Eta, nola jakin gabe, konturatzen naiz herri honetan pozik bizi ahal naizela. x

**Eguzkitako
betaurreko
graduatuak**

85 €

Jose Mª Altzibar etorbidea 1
Tel. 943 60 31 54 · alazne.optika@gmail.com

f ALAZNE OPTIKA

Lurraldebus autobusak

Mallabia - MUTRIKU - Ondarroa							
astelehenetik ostiralera							
Mallabia...Ermua.....Eibar....Elgoibar.Mendaro..Deba... Mutriku ..Ondarroa							
6:00	6:05	6:15	6:20	6:35	6:45	6:55	7:05
6:45	6:50	7:05	7:15	7:35	7:45	7:55	8:05
egun osoan zehar, ORDURO							
21:25	21:30	21:45	21:55	22:10	22:20	22:30	22:40
Lanegun ostiraletan bakarrik							
22:05	22:10	22:15	22:20	22:30	22:35	22:40	22:50
Ez dira Mendaroko Ospitaletik pasatzen. Ez dira Deban sartzen; geltokia, Urazamendik auzoan.							
larunbatak							
6:45	6:50	7:05	7:15	7:35	7:45	7:55	8:05
egun osoan zehar, ORDURO							
21:45	21:50	22:00	22:15	22:35	22:45	22:55	23:05
jai egunak							
7:45	7:50	8:05	8:15	8:35	8:45	8:55	9:05
egun osoan zehar, ORDURO							
19:45	19:50	20:00	20:15	20:35	20:45	20:55	21:05
GAUEZ lanegun ostiraletan							
	23:55	0:00	0:05	0:15	0:20	0:25	0:35
GAUEZ larunbatetan							
	0:40	0:45	0:50	1:00	1:05	1:10	1:15
Mutrikun: 3:10, 5:10, 6:10							

Ondarroa - MUTRIKU - Mallabia							
astelehenetik ostiralera							
Ondarroa.. Mutriku ...Deba...Mendaro..Elgoibar..Eibar...Ermua...Mallabia							
7:10	7:15	7:30	7:50	8:00	8:15	8:25	8:30
egun osoan zehar, ORDURO							
21:20	21:25	21:40	22:05	22:15	22:30	22:40	22:45
22:10	22:15	22:20	22:25	22:35	22:45		
22:40	22:45	22:50	22:55	23:05	23:15		
larunbatak							
7:10	7:15	7:30	7:50	8:00	8:15	8:25	8:30
egun osoan zehar, ORDURO							
20:10	20:15	20:30	20:45	20:55	21:10	21:20	21:25
21:20	21:25	21:40	22:05	22:15	22:30	22:40	
22:10	22:15	22:20	22:25	22:35	22:45	22:55	
jai egunak							
8:10	8:15	8:30	8:45	8:55	9:10	9:20	9:25
egun osoan zehar, ORDURO							
20:10	20:15	20:30	20:45	20:55	21:10	21:20	21:25
21:20	21:25	21:40	22:05	22:15	22:30	22:40	
GAUEZ lanegun ostiraletan							
23:15	23:25	23:20	23:25	23:35	23:45	23:55	
1:05	1:10	1:15	1:20	1:30	1:40	1:45	
GAUEZ larunbatetan							
23:15	23:25	23:20	23:25	23:35	23:45	23:55	
23:45	23:55	0:00	0:05	0:15	0:20	0:25	
Mutrikutik: 1:55, 3:55, 5:55							

Ondarroa - MUTRIKU - Soraluze					
astelehenetik ostiralera					
Ondarroa	Mutriku	Deba	Mendaro	Elgoibar	Soraluze
8:40	8:45	9:00	9:15	9:25	9:40
Mutrikun: 10:45, 12:45, 14:45, 17:45, 19:45, 21:45					
Mendaron: 11:15, 13:15, 15:15, 18:15, 20:15, 22:15					
larunbatak eta jai egunak					
9:40	9:45	10:00	10:15	10:25	10:40
larunbatetan bakarrik					
11:40	11:45	12:00	12:15	12:25	12:40
Mutrikun: 13:45, 17:45, 19:45, 21:45					
Mendaron: 14:15, 18:15, 20:15, 22:15					

Soraluze - MUTRIKU - Ondarroa					
astelehenetik ostiralera					
Soraluze	Elgoibar	Mendaro	Deba	Mutriku	Ondarroa
7:40	7:45	8:00	8:10	8:20	8:30
Mendaron: 10:00, 12:00, 14:00, 17:00, 19:00, 21:00					
Mutrikun: 10:20, 12:20, 14:20, 17:20, 19:20, 21:20					
larunbatak eta jai egunak					
8:40	8:45	9:00	9:10	9:20	9:30
larunbatetan bakarrik					
10:40	10:45	11:00	11:10	11:20	11:30
Mendaron: 13:00, 17:00, 19:00, 21:00					
Mutrikun: 13:20, 17:20, 19:20, 21:20					

MUTRIKU - Zumaia					
astelehenetik ostiralera					
Ondarroa	MUTRIKU	Deba heldu	Deba irten	Itziar	Zumaia
6:20	6:25	6:40	6:45	6:55	7:10
	11:00	11:15	11:45	11:55	12:10
Mutrikutik: 13:25, 16:25, 18:25					
larunbatak					
	9:25	9:40	9:45	9:55	10:10
Mutrikutik: 12:25, 14:25, 16:25, 18:25, 20:25					
jai egunak					
	10:25	10:40	10:45	10:55	11:10
Mutrikutik: 12:25, 15:25, 17:25, 19:25					

Zumaia - MUTRIKU					
astelehenetik ostiralera					
	Zumaia	Itziar	Deba heldu	Deba irten	MUTRIKU
	9:10	9:25	9:40	10:15	10:25
	Zumaia tik: 12:10, 15:10, 17:10, 20:10				
larunbatak eta jai egunak					
	11:10	11:25	11:40	12:15	12:25
	Zumaia tik larunbata: 13:10, 15:10, 17:10, 19:10, 22:10				
	Zumaia tik igandeak: 14:10, 16:10, 18:10				

Bizkaibus

ONDARROA - BILBO

astelehenetik larunbatera		
	lehena	azkena
A3916 Ermuatik	5:40	19:40
Mutrikutik irten: 6:25, 7:25, 15:25		
A3915 Durangotik	6:10	20:10
jai egunak		
A3916 Ermuatik	6:40	20:40
A3915 Durangotik	7:10	20:10

BILBO - ONDARROA		
astelehenetik larunbatera		
	lehena	azkena
A3916 Ermuatik	7:10	22:10
Mutrikuraino: 14:10, 18:10, 20:10		
A3915 Durangotik	7:40	21:40
jai egunak		
A3916 Ermuatik	8:10	22:10
A3915 Durangotik	8:40	21:40

Lekeitio - MUTRIKU - Donostia							
astelehenetik ostiralera							
Lekeitio	Ondarroa	Mutriku	Deba	Itziar	Zarautz*	EHU	Donostia
6:15	6:40	6:45	6:55	7:05	7:30	7:45	8:00
9:50	10:15	10:20	10:30	10:40	11:05		11:30
12:50	13:15	13:20	13:30	13:40	14:05		14:30
			16:30	16:40	17:05		17:30
17:50	18:15	18:20	18:30	18:40	19:05		19:30
20:00	20:25	20:30	20:40				
larunbatak eta jai egunak							
8:00	8:25	8:30	8:40	8:50	9:15		9:40
12:30	12:55	13:00	13:10	13:20	13:45		14:10
17:00	17:25	17:30	17:40	17:50	18:15		18:40
19:00	19:25	19:30	19:40	19:50	20:15		20:40

Donostia - MUTRIKU - Lekeitio							
astelehenetik ostiralera							
Donostia	EHU	Zarautz*	Itziar	Deba	Mutriku	Ondarroa	Lekeitio
8:00		8:20	8:30	8:40	8:50	9:00	9:35
11:00		11:20	11:30	11:40	11:50	12:00	12:35
14:30	14:45	15:00	15:10	15:20	15:30	15:40	16:15
18:00		18:20	18:30	18:40	18:50	19:00	19:35
20:30		20:50	21:00	21:10	21:20	21:30	22:05
*Zarautz: eskaripeko geltokia - 900 234 555 / **EHU Lanegunetan							
larunbatak eta jai egunak							
10:30		10:50	11:05	11:15	11:25	11:30	12:05
14:30		14:50	15:05	15:15	15:25	15:30	16:05
17:00		17:20	17:35	17:45	17:55	18:00	18:35
20:30		20:50	21:05	21:15	21:25	21:30	21:35
21:00		21:20	21:35	21:45	21:55	22:00	22:35
Igandeetan				Larunbatetan			

www.lurraldebus.eus
902 300 340

www.euskotren.eus
902 543 210

www.bizkaia.eus/bizkaibus
902 222 265

EuskoTren trenak

Donostia - DEBA - Bilbo

	Lehena A-O	Lehena L-J	Azkena egunero
Donostia	5:50	7:50	20:50
Errekalde	5:59	7:59	20:59
Orio	6:14	8:14	21:14
Zarautz	6:20	8:20	21:20
Zumaia	6:29	8:29	21:29
DEBA	6:43	8:43	21:43
Mendaro	6:52	8:52	21:52
Elgoibar	7:01	9:01	22:01
Eibar	7:11	9:11	22:11
Bilbo	8:20	10:20	23:20

Bilbo - DEBA - Donostia

	Lehena A-O	Lehena L-J	Azkena egunero
Bilbo		7:00	20:00
Eibar	6:14	7:14	21:14
Elgoibar	6:24	7:24	21:24
Mendaro	6:33	7:33	21:33
DEBA	6:44	7:44	21:44
Zumaia	7:00	8:00	22:00
Zarautz	7:08	8:08	22:08
Orio	7:15	8:15	22:15
Errekalde	7:29	9:29	22:29
Donostia	7:38	9:38	22:38

M7, haundia egin dugu

Mutrikuko *Gure Esku Dagoren* ametsa 2017rako HERRI GALDEKETA burutzea izan da, eta lortu dugu. Inguruan jende asko ibili da: batzuek euren irudia jarri dute parte hartzeko eskaintza eginaz, demokrazia garaiko alkateek eta zinegotziek ere argazki bateratuan parte hartu dute, momentuko Udalbatzak mozioa onartu du Herri Galdeketa egitearen alde, beste batzuek euren lana eskaini dute sobreak prestatzen eta zabaltzen, kartelak jartzen, boto mahaiak zaintzen, festa eguna girotzen... bakoitzak bere esku zegoena jarri du maiatzaren 7an.

Eta hori ikusi zuten Kataluniatik eta Debagoienatik etorritako begiraleek: Galdera zein zen, boto paperak, sobreak, ordenagailuko datuak, estatistikak..., dena begiratu zuten eta dena ondo zegoela baieztatu ziguten... Animoak eta zorionak Mutrikurentzat halako festa giroa ederra sortu zelako herrian, adin guztietako herritarrek plazan bilduta... botoa ematen, festan eta pozik... Jende zoriontsua.... herri libre baten.... egun batez ametsa egia bihurtuta...

Parte hartzearen inguruko balorazioa egiterakoan azpimarratu beharrekoa da batez ere boto aberzalea hurbildu zela botoa ematera, BAIETZA botoen % 95,36 izan baitzen. Eta adinaren araberrako piramide kontuan izanda 16 urtetik 38 urtera bitarteko botoa parte hartzaileen %27,30, zenbaki polita, izan ere, etorkizuna euren izango da. Multzorik nagusia, 39 urtetik 58ra bitartekoena, parte hartu zutenen %43,29, oso talde interesgarria, gaur egun gizarteko ardura asko euren eskuetan daudelako...

Eta orain, eskerrak ematea baino ez da gelditzen: Mila esker eguna borobiltzen ibili zaretenoi, herri galdeketa eta festa egiten parte hartu duzuen guztioi.... Adar, txalaparta, erraldoi eta buruhandiak, trikitilariak, txistulari eta dantzariak, bertsolariak, kantariak eta abesbatzak, musikaz egun osoan arduratu zaretenak, antolaketan eta informatikan ibili zaretenak, mahaian egon zaretenak, eta bidean, aipatu gabe gelditu zaretenak

Mila esker mutrikuarroi, adin guztietakoei, denon ametsa egia bihurtzen lagundu duzuen guztioi.

Aurreikuspenak gainditu ditugu. Mila esker denoi.

Gure Esku Dago

Momentu ederrak gordeko ditugu

Maiatzaren 9a, etxean sekula ahaztu ezin izango dugun eguna. Minbiziak gure ondotik Josu eraman zuen eguna.

Bizitzari gogor eutsi zion azkeneko momentura arte. Prozesu guztian zehar izan zuen indarra denekin partekatu behar den zerbait dela pentsatzen dut, eta, indar hori guri kutsatu zigun bezala, prozesu hori pasatzen ari diren guztiei ere transmititu beharrean nagoela sentitzen dut.

Guretzat azkeneko bi urte hauek oso gogorrak izan dira. Gaixotasunaren berri izan genuenetik momentu zailak pasa ditugu, baina baita politak ere. Eta momentu horiek izango ditugu gurekin betirako. Bi urte hauetan, gauza asko ikasi ditugu, eta horietako asko Josuk bere ereduarekin erakutsi dizkigunak izan dira. Norbera bere buruarekin bakean egoten ikasi, eta bake hori kutsatu digu berarekin egon garen guztioi. Josu izan da minbiziaren aurrean borrokan egiteko adorea eman diguna: beti aurpegi onez. Seme-alabei bizitza maitatzen erakutsi, eta guztioi are gehiago maitatzen ikasi dugu.

Eskerrak eman nahi dizkizuegu gurekin burrukan egin duzuen guztioi. Gertu egon zaretenoi, eta urrutetik ere lagundu diguzuenoi. Josuri horrenbeste gustatzen zitzaion etxeko txokoan gurekin elkartu zareten famili eta lagunei. Zuekin, momentu latz horietan, barre egiteko aukera ere eduki dugu. Maitasun eta indarrez betetako momentuak izan dira guretzat.

Gaixotasunari aurre egiten zaudetenei, eta aldi berean, horiei laguntzen zaudeten guztioi zera esan nahi dizuet; jarraitu burrukan. Bidean, oztopoak aurkitu arren, momentu polit asko ere badaude. Bizitzako gauza txiki eta momentu eder guztiekin disfrutatzen ikasten da, eta horiek indartzen gaituzte denoi aurrera egiteko.

Minbiziak, maite duguna eraman digu batzuo. Guk, bizi izan ditugun momentu ederrak gordeko ditugu, eta gaixotasunari aurre egiten ari zareten guztioi... Eutsi gogor!!!

Aintzane Uriguen

Kalaputxik irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Datozen ordenean eta espazioak eskaintzen duen aukeraren barruan, moztu edo hurrengo hilerako laga dezakegu. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira:

Kalaputxi, Barrenkalea 12 behe, 20830 Mutriku edo internet bidez, kalaputxi2001@gmail.com

Kalaputxik ez du bere gain hartzen aldizkarian hirugarrenek adierazitako esan-iritzien erantzukizunik.

Argitaratzailea **Karenka komunikazio elkarte**
Barrenkale 12, behe - 20830 Mutriku Tel. 635 748 393
 e-posta kalaputxi2001@gmail.com Bloga www.kalaputxi.blogspot.com
 Laguntzaileak **Mutrikuko Udala** eta **Gipuzkoako Foru Aldundia**
 Kolaboratzaileak **Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga, Sexuenea, Bai Txo!, EMA, Txantxangorri.**
 Tirada **2.200 ale** Lege Gordailua **SS-787/01** ISSN **1579-4792**
 Inprimategia **EUSKALINPRI** Banaketa **Kalaputxi**

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
 Erakunde hauen diru laguntza jasotzen du:

Mutrikuko Udala Gipuzkoako Foru Aldundia

SAREAN KATEATUTA GE

Aurrerapenak gero eta bizkorrago ailegatzen zaizkigun garaiotan, kontsumo errazean jausten ote garen galdetzen dio bere buruari gero eta jende gehiagok, esku artera iristen zaizkigun gailuak beharbada geure buruari galderarik egin gabe hasten garelako erabiltzen. Aurrerapen guztiak onak direla pentsatzen duenik dagoen arren, aurrerapen deituriko asko atzerapen ez ote diren ere pentsatu beharko genuke. Internetekin ere horrelako zerbait gertatu zaigu, eta, batez ere belaunaldi gazteek nekez imajinatuko lukete elkarren arteko komunikazioa baliabide hori gabe.

INTERNET kontzeptuaren definizio bat emateko esan liteke "mundu osoan zabaldua dagoen hainbat sare txikiren sare erraldoia" dela. Sare honetara edozein ordenagailutatik sar daiteke eta erabiltzaileen artean informazioa trukatzeko aukera ematen du. Hasieran, 1960 urtean, Ameriketako Estatu Batuetako lau unibertsitatek elkarren artean lan egiteko konektatu zituzten lehen konputagailuak. 1990 urtean sortu zen egitura independente gisa, gaur egun ezagutzen dugun moduan. Ordutik hona, denok dakigu interneta etxeko sukalderraino sartu zaigula, eta gure harreman-ohituretan bortizki eragin duela.

Hain denbora laburrean emandako aldaketak ezinbestean ondorioak sortu ditu guregan, gure bizimoduan eta gure izaeran. Gauza on asko, baina txarrak ere bai.

ALDE ONAK

Internetek eskaintzen dizkigun onurak asko eta asko izango dira, zerrendatzen dituenaren arabera gehiago edo gutxiago izan badaitezke ere. Eta gaur egungo ia lan guztietan, modu batera edo bestera, interneten erabilera da oinarrietako bat. Bestek beste, onuretako batzuk hauek izan dira:

- Prozesuak azkartzea eta partekatzeko aukera izatea.
- Informazioa bilatzeko erraztasuna eskaintzea.
- Denbora errealean munduko edozein txokotatik daudenekin komunikatu ahal izatea.
- Eduki berdin bati buruzko ideia eta ikuspuntu

desberdinak aurkitu ahal izatea.

- Informazioa eta edukiak trukatu ahal izatea.

Gure inguru hurbilari begiratuta, Europan (%77) populazio gehiena da, modu batera edo bestera, interneten erabiltzaile. Eta erabiltzaile horiek ematen dioten erabilpena, berriz, honakoa da:

- %59 ikus-entzunezko materialerako.
- %20 posta elektronikoa eta nabigatzeko.
- %5 VoIP (Voice over Internet Protocol) izeneko deiak egiteko (Skype eta Face Time).

ALDE TXARRAK

On guztiak bere txarra duela dioten esaera interneten kasuan ere betetzen da. Hasi arazo fisiko arinetatik eta arazo psikologiko larrietaraino, asko dira interneten erabilera neurrigabeak sor ditzakeen kalteak. Anonimotasunez jokatzek, gainera, arriskuak biderkatu egiten ditu erabiltzaileen hausnarketarako gaitasunaren arabera. Oro har, erabiltzailea zenbat eta gazteagoa izan, orduan eta handiagoa izan daiteke arriskua arazoetan jaustea. Besteak beste, kalteetako batzuk hauek izan daitezke:

- Bizimodu sedentarioak kalteak eragitea.
- Menpekotasun handia sortzea.
- Arazo larriak eragitea: ziberbullying, sexting, grooming.
- Pribatutasunarekiko babesgabetasuna.
- Informazioa okerra aurkitu ahal izatea.

**ALKOLEA
ARDOTEGIA**

Jon Andoni Basurko Pagoaga

Tel.: 943 60 35 99
alkolea.edariak@gmail.com
Barrenkalea, 2 - behea 20830 Mutriku

Edariak
eta gehiago...

txirritxa
.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAKI!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

ERATZEKO ARRISKUAK

INTERNETEN ARRISKUAK ETA INTERNETEN SEGURU IBILTZEKO ARAUAK

Behean zerrendatutakoak ohizkoenak badira ere, hamaika dira interneten ezkututzen diren arriskuak. Aspaldian entzutetsua egin den Bale urdinaren kasua, adibidez, isil-isilik heldu den horietako bat izan daiteke.

Malware: ordenagailua hondatzen duten birusak

Spam: baliogabeko mezuak. "Zabor korreoa".

Scam: iruzur eta maalak.

Internet-jazarpena: mehatxu eta irainak.

Grooming: heldu batek ume bat limurtzea berarekin harreman sexualak izateko helburuarekin.

Sexting: eduki erotikoak dituzten mezuen trukea.

Informazio lapurreta: identitatearen lapurreta, datu pertsonalak (banku-kontua).

Aholkurik onena, zuhurtziaz ibiltzea, nabegatzea, uneoro egiten denaren kontziente izatea, baina hori zaila denez, informatika web espezialduetan bildutako **HAMAR AHOLKU NAGUSI** aurkeztuko dizkizugu:

Esteka susmagarriei ihes egin.

Toki gaiztoetaraino eramango gaituzten bideak askotan esteka edo lotura inozoagoetan ezkutatuta egoten dira, guk klik egiteko zain. Esteka horiek korreo elektronikoan, txat bateko leiho batean edo sare sozialetako mezu batean egon daitezke. Igorlea ezaguna ez bada, kontuz.

Ospe onik ez duten webguneetan ez sartu.

Horrelakoetan erabiltzaileen arreta erakartzeko produktu eta mezu erakargarriak sartzen dituzte, gure jakinmina eta gogoia zirikatzeko. Ez jausi.

Sistema eragilea eta aplikazioak eguneratu.

Segurtasun partxeak egunean izatea garrantzitsua da. Denok dakigu, baina egitea ahazten zaigu. Programeetan egoten dira "atzeko atek" eta hortik sartzen dira

"gaiztoak".

Aplikazioak webgune ofizialeetatik jaitsi.

Eskaintza bikainak egiten dizkiguten webguneei ihes egin, eman emango digutelako, baina malwarea opari.

Segurtasunerako teknologiak erabili.

Antibirusak, Firewallak, antiespamak... Arriskuetatik babesten lagunduko digute.

Zalantzarik diren formularioetan ez sartu informazio pertsonalik.

Informazio sensiblea eskatzen zaigunean (adibidez, erabiltzailea edota pasahitza) erne eta kontuz ibili. Informazioaren konfidentziasuna bermatzearren HTTPS protokoloaren erabiltzen dela behatu.

Web bilatzaileen emaitzekin kontuz ibili.

Zenbait hitz jakin bilatzean gaizkileak oso ondo posizionatzen dira bilatzaileen emaitzetan eta arriskua esku-eskura jartzen digute..

Kontaktu ezagunak baino ez onartu, batez ere sare sozialetan.

Erasotzaileek kontu faltsuak erabiliko dituzte kaltea egiteko. Malwarea, phishinga edota, cyberbullyinga sahiestuko dugu.

Ez exekutatu fitxategi susmagarriak.

Malwarea horrelakoetan ezkututzen da, bai ezezagun batek bai ezagun batek bidalita.

Pasahitz sendoak erabili.

Gutxienez mota ezberdineko 8 karaktere dituzten pasahitzak.

Gauza guztietan bezala, praktika onak dira egokienak geure burua babesteko, segurtasunerako teknologiekin batera. Erabiltzaileak interneten erabileran jasotzen duen heziketak eta formakuntzak seguru ibiltzeko oinarria emango dio, baina zuhurtzia izango da uneoroko babes neurriak garrantzitsuenak. Internetek dituen onura guztiei atarramendua atarako badiugu, arrisku eta kalte guztiei muga ipini beharko diegu. Gure esku dago, nabigazio horretan burua erabiltzen badugu.

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

GREGORIO AZKUE

POTERO

DENDA.....943603643

OKINDEGIA.943604512

ITSAS-KIROLAK INTXIRRIAN

Aurtengo udan ekimen berri bat izango da gure herriko moilan itsas-kiroletan edota aisialdian gozatu nahi dutenentzat: **AINONDO Kirol Abentura & Aisialdi Jarduerak**. Izan ere, Ainhoa Mugerzak eta Andoni Dominguezek uda osoan zehar zutikako arrauna, kayakak eta pedaldun taulak eskainiko baitituzte. Materialen alokairuaz gain, ordu eta erdiko ikastaro zein ibilbide gidatuak eskainiko dituzte, banaka nahiz taldeka hartzeko, aseguru eta guzti. 5 eta 10 orduko bonoak ere aterako dituzte.

Intxirri parean, Portu kalea 3an dagoen *Aitana* izozkidendan egoitza izango du *Ainondo* ekimenak, eta gure itsasertzaz gozatzeko aukera berri hau baliatu nahi dutenek goizean hasi eta iluntzera arteko ordu-tegi zabala izango dute. Informazio gehiagotarako: **688732913** telefonoa eta ainondo.mutriku@gmail.com.

MINTZALAGUNAK HERRIA HOBETO EZAGUTZEN

DEMASA Denok Mutriku Saretzen ekimenetik "Mutrikun hiltunak irabaztea" lan-lerroa eta lan-taldea sortu zen. Lanaren emaitzetako bat izan da *Ibilhitz saioak* deitutako ekimena. Horren baitan, astero-astero bikoteka batzen diren mintzalagunei elkartzeko aukera eman eta ohizkoa ez den eginkizun interesgarri bat burutzekoa. Maiatzaren 20an Mutrikuko Hirigune Historikoa bisitatu zuten, Ainhoa Bernabe gidari zutela. Hurrengoan beste saio bat egiteko proposamena ere egon zen: Astigarribiko bisita gidatua egitea. Gogoratu euskaraz hitz egiteko aukera gutxi dutenei aukerak emateko den programa honetan edozeinek parte har dezakeela. Gauza bakarra behar da: gogoa eta ilusioa.

JAUIA ESKUBALOI TALDEA BIRSORTZEN

Aurtengo urtean herriko eskubaloizaleak entzenatzen jardun dute, batetik utzia zuten kirol-maila berreskuratzearen, eta, bestetik, eskubaloira hurbildu diren gazteengan kirol honetarako zaletasuna sustatzearen. Aisialdia eta kirola, bietatik hartu duen jardun horretatik, Elgoibarko taldearekin konpetitzera iritsi da taldekide mutil bat, eta horrek erakutsi du herrian maila dagoela.

Datorren urtean Jauja Eskubaloi Taldea federazioan inskribitu nahi dute eta konpetitzen hasi, urte batzuk lehenago egin zen moduan. Aurten jardun duten neskekin taldearen oinarria eginda dago, baina dei bat egiten da nahi duten guztiek eskubaloirako jauzia eman dezaten. Ainhoa Mugerza eta Ruben Martinez ondarrutarra izango dira arduradun. Animatek eta jarri beraiekin harremanetan.

BURUMENDI KADETEAK IGO DIRA

Denboraldi bikainaren ostean, datorren urtean Gipuzkoako Ohorezko Kadete mailan jokatzeko eskubidea lortu dute Bingen Arrasatek eta Gorka Zafrak entrenatu eta gidatutako mutil gazteek. Datorren denboraldian taldekide batzuk gazte mailako taldera, jubeniletara igaroko dira, baina behetik datozenekin egindako taldea mailari eusten saiatuko da. Animo, beraz, denboraldi berrirako.

AGENDA 21 PLENOA

Maiatzean Agenda 21eko udalbatza egin zen Udaltxean. Urte osoan zehar biodibertsitateaz eta geodibertsitateaz lanean jardun ondoren, San Miguel ikastetxeko eta Institutuko ikasleak udalbatza aretoan bildu eta udal korporazioari beren lanaren berri eman zioten. Horrekin batera, ikasleek beren konpromisoak agertu eta hainbat eskari bideratu zioten udalari, udalak bere jardunean kontuan har ditzan.

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustín,3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

MUTRIKU ARRAUN TALDEAK ESPONSOR BERRIA: YURRITA

2017 urteko udan ARC ligan lehiatuko da Mutriku Arraun Taldea, irakurleak jakingo duenez, eta langintza horretan jardun ahal izateko esponsorrak lortu ditu klubak. Karroan agertzen direnak eta arraunen paletan agertzen direnak lortu ostean, maiatzean traineruaren koastan agertuko den esponsor nagusia lortu da: YURRITA GROUP. Aurtengoan arrain kontserbagintzan 150 urte betetzen ari den enpresak bide egokia lortu du Kantauri itsasertzean bere izena zabaltzeko. Animo, ba, Mutriku Arraun Taldea eta Yurrita taldeari.

GAZTEEK ATSEDENIK EZ UDAN

Urtero bezala, mutrikuar gazteenek aisialdiko eskaintza zabala izango dute uda aldean, Malen jaien aurretik. Izan ere, ekainaren 26tik 30era Illarra kanpusean jardungo dute 76 gaztek. Uztailaren 3tik 21era, berriz, 270 ume eta gaztetxo Txantxangorri elkarteko 38 begiraleren gidaritzapean ibiliko dira hara eta hona hainbat ekitalditan parte hartzen, eta, hirugarrenik, uztailaren 3tik 20ra bitartean, 63 gaztetxok Eskola Kirolak eta Udalak antolatutako Udakirol programan hartuko dute parte aisialdia eta kirola batera garatuz udako goizei gozamina ateratzeko.

ARTE ESKOLA UDAN ERE BAI

Ohikoa denez, Arte Eskolan diharduten artezaleek urtean zehar egindako lanak erakusgai jarriko dituzte Zabielen, uztailaren 1etik 15era bitartean, 6:30-8:30 ordutegian. Gainera, uztailaren 25etik abuztuaren 5era, hau ere ohikoa denez, Santixo eguneko pintura zertameneko lanak ikusteko aukera izango da, ordutegi berarekin.

Bestalde, Erdiko kale hasiera paretik Frontoi kalera doan tunelean murala egingo dute Arte Eskolako lagunek, Parkeko tunelean egin zutenaren ideia hartuta, oraingoan herriko lanbideak gai hartuta.

ANTON URREISTIK DONAZIOA ARTE ESKOLARI

Mendaron bizi den Anton Urreisti mutrikuarrek bere lan bikainetako bat eman dio dohaintzan Arte Eskolari haren bitartez diru bat atera eta eskolaren egitekoetara bideratzeko.

Ehundik gora sari irabaziak dituen margolariak moilako ikusmiratik egindako Mutrikuren irudia Arte Eskolaren esku utzi du, urtean zehar burutzen dituen lanak finantzatzeko erabiliko da.

Arte Eskolako kideek bere esker ona adierazi nahi diote Antoni, izandako detaile bikainarengatik.

SAN JUAN, SAN JUAN...

San Juan bezpera egun seinalatua dugu Euskal Herrian, eta Mutrikun ere oraindik eusten zaio udako solstizioa iragartzen duen suari. Han-hemenka su txikiagoak egingo badira ere, Burumendikoa da herrian indarra hartu duena, San Juan baserriaren inguruan pizten denarekin batera. Herritar asko eta asko hurbiltzen dira sutara eta su hartantxe zaharberritzen dute nork bere gogoia.

Aurtengoan, uztailan egin ohi den Bandaren kontzertua San Juan egunera aldatu da. Ikuskizun ederra aurreikusten da, Bandarekin batera agertuko baitira *Gure Ametsa* Dantza Taldea, *Gizeko Izarra* Antzerki Taldea eta *Kantuz Bizi* Abesbatza. Ia beti bezala, herriko elkarateak elkarlanari balioa ematen.

Erdiko kalea, 29
Tel.: 943 60 45 94

Jantziak eta pitxiak

udako moda prest !

GIZON ETA EMAKUME,
GAZTE ZEIN HELDUENTZAKO MODA

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku
Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

HERRIBUSA HONDARTZARA

Azken urteetan bezala, aurtengo udan ere herritik hondartzara jaisteko eta hondartzatik herrira igotzeko autobus zerbitzua izango da hondartza sasoiari. Ordutegiak eta geldiuneak ohizkoak izango dira.

Ekainean eta irailean Errotondatik 12:30 eta 13:30etan abiatuko da; eta Hondartzatik, 13:00 eta 13:45ean.

Uztailean eta abuztuan, berriz, Errotondatik 12:30, 13:30 eta 14:00etan; eta Hondartzatik, 13:00, 13:45 eta 14:30ean.

Zerbitzua egunero, astelehenetik igandera izango da.

TAO BURUMENDIN ETA SATURRARAN HONDARTZAN

Ohizkoa denez, herriko hondartzetara kotxez hurbiltzen direnek Trafikoa Arautzeko Ordenantzaren baitako tarifak ordaindu beharko dituzte. Ibilgailuaren zerga Mutrikun ordaintzen dutenek kristalean itsasteko txartela jasoko dute eta hori erakutsita doan aparkatu ahal izango dute.

Gainera, nahiz eta ibilgailuen zerga Mutrikun ordaindu ez, Mutrikun etxebizitza bat bere izenean dutenek, bere izenean duten ibilgailuarentzako txartela eskuratu ahal izango dute, 40 euro ordainduta.

DEBEKUAK, ZEINENTZAT?

Horrelako gauzarik esaten al diezue semei?: “Ez itzuli bakarrik etxera”, “Ez jantzi (gona motzik) halako edo bestelako erroparik”, “Ez gurutzatu leku ilun edo aldenduak, ez bakarrik ez taldean, gauean batez ere”, “Ez hitz egin ezezagunekin”, “Ez egin autoestopik”, “Ez probokatu”, “Ez egin dantza lizunik”, “Ez zaude bakarrik, ausarta izan”.

Ikusten dugun bezala, dena debekuz beteta. Neskak esaten hasiak dira: NIK EZ DUT AUSARTA IZAN NAHI, NIK LIBRE IBILI NAHI DUT. Eta arrazoiarekin esaten dute hori.

Hipokrita xamarrek gara, ezta? Debekuak balantzaren alde batera doaz. Zelako tolerantzia daukagun egunerokotasunean ikusten ditugun jarrera matxista edo erasokorrekin!

NON DAGO BERDINTASUNA? Emakumeari tratatu desberdina ematen zaiola ikusteko, honatx adibideak:

- Gorputza, janzkera, orrazkera, itxurari buruzko komentarioak egitea. Eskubidea balute bezala. Natural-natural, munduko gauzarik naturalena balitz bezala, parlamentari baten ahotik orain gutxi hitz hauek entzun behar izan genituen: “señora, me encanta hablar con usted. Me cae bien y ademas diría incluso que es usted muy agradecida físicamente, con lo cual no tengo ningún problema en este sentido”.
- Emakume profesionalak gutxiestea. Beste adibide bat, gizonezko tenislari famatu batek emakume kazetari bat indarrez musukatu zueneko. Honek bere lana besterik ez zuen egin nahi, baina emakumea denez..., zertara dator tratatu desberdin hori?
- Emakumeentzat debekuak ipintzea. Eta abar luze-luze bat.

Parekoa emakumea denean, berdinetik berdinerari aritzea zenbat kostatzen den! Matxismoaren sustraiak hain dira sakonak, poroetatik alde egiten duela izerdiak; izerdia bezala perfumatu daiteke, baina hor segitzen du. Gorputzaren erabilpen matxistak izen bat dauka: KOSIFIKAZIOA.

ONGI IZAN - SUMAK KAWSAY (bizitza erdigunean)

emakumeakmutrikunabian@gmail.com

**egurrezko labean egindako pizzak
italiar sukaldeko zapore guztiak**

parrilladak · ospakizunak
(ezkontzak, familia-bazkariak, taldeentzako menu bereziak...)

asteazken
iluntzetik
igande
gauera arte

943 60 34 39 · 636 386 016 · ristorante.azkenetxe@gmail.com · Kalbario gaina, Mutriku

ANDONEGI

HONDEAKETAK S.L.

MUTRIKU
TEL. 635 73 69 57

"Euskeraz bizi nahi det"etik "Euskeraz bizi naiz"era (III)

Aurreko bi idatzietan esan bezala, herrian eutsi nahi diogu euskeraren mailari, eta goruntz egin. Horretarako, jarrera iraultzaile bat azaldu nahi izan dugu: elkarriketa elebiduna (euskara hutsean ezin denean). Hain gauza erraza ematen du, eta, hala ere, jarrera hori mantentzeko eragozpenak, aurreiritziak, erresistentziak... sortzen dira, gezurra dirudien arren. Ohitura hau landu egin beharra dagoela ikusten dugu. Gaurkoan, hirugarren zati honetan, esandako proposamena sendotzeko argudio gehiago partekatzea gatz.

- Begiratu mapan (1), herri gehienak gorritz daude! Horrek esan nahi du gehiengo batek euskarazko ikasketak egin dituela, orduan: Zelan galdetu edo erantzungo diot erderaz Bizkaia, Araba edo Gipuzkoako gazte bati?
- Okerreko zein mapak baldintzatu gaitu, nahiz eta euskaltzale kontzientziatu moduan bizitzen ahalegin-du, hainbeste erdera erabiltzera?
- Jakin beharko genuke ikasi duenak normalean ondo hartzen duela, desiatzen egoten dala praktikatzeke; euren errua? gurea? Errua elkarri eman ordez, elkarren arteko konplizitatea lortzea hobe, ezta? "Zu zeurian, ez dizut eskatuko aldatzea; nik neuk bai, aldatzea erabaki dut"

• Milaka euskaldun ari baldin bagara gure egunerokoan euskarari eusten, zer iruditzen zaizue gertatuko dala?

• Jarrera honek ez digu balio herrirako bakarrik, Euskal Herri osorako ere baliagarri da neurri haundiago edo txikiago batean.

• ...asko hitz egin genezake, baina oraingoz hemen utziko dugu, eta adi DEMASA mugimenduari, martxan hasten denean ABANTIAN joango da eta! Bitartean ez ahaztu gure PROPOSAMENA: Euskaraz egin ez arren euskara ulertzen dutenekin, elkarriketa elebiduna mantendu.

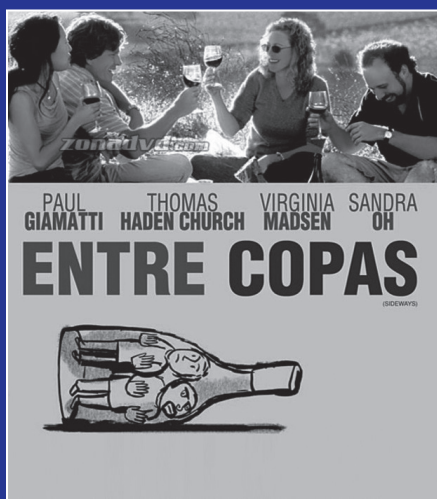
Zure ideiak, zalantzak, iritziak... bihotz-bihotzez eskertuko ditugu: baitxoelkartia@gmail.com

(1): http://www.argia.eus/astekaria/docs/2543/pdf/2543_Argia-28-30.pdf

ZINEA ETA ARDO DASTAKETA

Zine Forum Taldeak eta Gaztetxeak elkarlanean antolatu dute zinea eta enologia lotuko dituen saioa. Lehenik, Entre copas filmea ikusteko aukera izango da Gaztetxean, arratsaldeko 6:30etan. Filmaren ondoren, 8:30ak aldera, ardo dastaketa izango da Orlando Arreitunandia enologo mutrikuarraren eskutik.

UNAI MADERA TXAPELDUN

Guardantxolo misto bikaina hazi du Unai Madera Beitiak, eta bere kantu bikainak han eta hemen barreiatuz sariak irabazi eta irabazi ari da. Gipuzkoako txapeldun tituluarekin aurkeztu zen Galdo-n ospatu zen Euskadiko Txapelketan eta han ere txapeldun! Euskal Herriko txapelak Sevillan jokatu den Espainiako txapelketara eraman zuen, eta handik, nahiz eta txapelik ekarri ez, pozik itzuli da egindakoarekin.

ERAIKUNTZAK
OLATZ, S.L.

Igeltseritza orokorrean, Txalet, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24

Olatz Auzoa, Urrestieta Baserría - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

Edari

biltegia

Inarrairaege

Tel./faxa: 943603938 · Etxekoa: 943603893 · Sakelekoa: 609413306 · "Mendi azipi" · 20830 MUTRIKU

Maria Angeles Bazterretxea Etxeberriarekin

Garai bateko Mutriku gogoan

Jesus eta Juana Manuelaren seme-alabetan seigarrena da Maria Angeles: Pili, Pedro, Rosario, umetan hil ziren bi anaia (Angel Mari biak), eta ondoren etorriko ziren Kustodia, Elbira eta Jesus Marik osatzen zuten *Katxotarren* familia. Aita arrantzalea eta ama, orduko emakume gehientsuen erara, kontserba fabriketan aritzen zen, etxeko lanen ardura alboratu gabe. Gerra aurretik jaioa, bere bizitzaren atal batzuk kontatzen dizkigu gaurkoan.

Nola gogoratzen duzu haurtzaroa?

Ekainaren 30ean bost urte bete berriak nituen uztailan gerra piztu zenean, beraz nire lehen oroitzapenak gertaera horrek eragindakoak dira. Ez dira oso garbiak, flash antzera ditut finkatuta nire garunean: nola koltxoia jarri zituzten leihotetan; airekoak entzutean nola joaten ginen korrika etxe aurrean genuen *Akitxikineko* harrizko etxearen sоторa; nola jaso nuen amaren errieta, frontoiko harmailak babestuko ninduela sinetsirik, beheko ate sarreraren azpian gelditu nintzenean haletako batean; nola ilea motz-motz eginda ibiltzen ginen zorriak zirela-eta. Hala ere, banuen sakonean sartutako sentimendua: aita falta zen etxean, eta nik ez nekien zergatik, ez eta non zegoen ere.

Aitaren faltak ondorio gogorrek ekarri zizkigun familiara, ume bezala ondo jabetzen ez banintzen ere, diru ezak ama Juanaren ezina ekarri zuen lau seme-alaboi jaten emateko. Pili hamabost urte beteak zituen, eta erreketeeek Galdona jauregian zuten egoitzara hurbildu zen, lehengusu bat bitarteko zela, bazkaltzeko tokia egingo ziotelakoan, baina baldintza bat jarri zioten: desfilatzen ikastera joan behar zuela *Kanteratzera*, txapel gorria jantzita. Ukatu zenez, ez zioten sartzen utzi, eta negarrari emanda iritsi zen etxera. Lehenengo pisuan bizi ziren *Matxetenekoe*k, Felixek eta Mariak egin zioten mahaian lekua. Pedro, Rosario eta hirurok Tranpakaleko Montalibet egoitzaz jabetu ziren falangistetara joaten ginen bazkaltzera. Eskua altxatu behar zen, eta ni ezkertia izaki, altxatu beharrekoa

eskuina zela behin eta berriz esaten bazidaten ere, han altxatzen nuen ezkerre, etengabeko kaskarrekoen iturburu.

Aita falta zen horretan, jakina, amak atera behar zituen babak eltzetik, eta, etxeko lanez gain, *Bustoneko* kontserba fabriketan egiten zuen lan eta *Aingira Beltzane*ko ostatuan ere bai sos batzuk ateratzeko. Haurdun zegoen, nahiko aurreratuta, eta bizimodu hark barruko umea galtzea eragin zion. Gogoan dut *Poteronean* eman zidaten pikomelato kaxa batez eta beste zura batzuekin, beheko Felixek nola atondu zuen gure Mari Karmenentzako hilkutxa.

Noizbehinka Eibarko lehengusua etortzen zen etxera, Remigio, halabeharrez nazionalekin zebilena, eta poztu egiten nintzen hura agertzean, baina Frontean hil zen lur-jausi baten ondorioz.

Noiz bueltatu zen aita etxera?

Egia esan, nik etorri zela bakarrik dut gogoan, ama lanean eta *Poterokotik* etxeko giltza hartuta igo zela etxera. Gero kontatu izan didate aita gudariekin joan zela, baina frontera ordeztu, Eako baserri baten jarri zutela lanean, eta han nazionalak sartu zirenean bueltatu zela Mutrikura, bederatzi bat hilabetera. Makulu batez lagunduta agertu zen, Eako itsas labarrean hanka bat hautsita. Etortzean atxilotu egin zuten, eta udaletxe azpian eduki zuten. Egund gutxitara, Pedro Ula-ziak handik atera eta lana eman zion euren barkuan. Libre bai, baina ezin zen herritik irten, eta partilaren erdia entregatu behar izaten zuen herriko komandantzian, Goiko Plazako

943 60 36 21
nereasolo@hotmail.com

Emakume zein
gizonezkoentzako
**ileapaindegi
berria**
Beheko plazan.

**Animatu eta etorri
ezagutzero!**

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

Itsaskabriaren etxean, orain Aranzubi den lekuan zegoena. Beraz, txirotasunean jarraitzen genuen, nahiz eta aita urteetan kontramaisu bezala ibilia zen Pasaian soldata ederrarekin.

Eskolako biderik egin al zenuen?

San Miguel eskolara bidaltzen gintuzten etxetik, baina trebe-agoak ginen ihes egiten. Erraz gelditzen ginen bidean genuen jolas-leku gogokoenetakoa zen Azkiagako harraska gunean. Koskortzen hasiak ginela, eskola bigarren mailan gelditzen zen, eta lana zegoen guztietan joaten ginen kontserba fabriketara. Hala ere, Sor Guadaluperen kaskarrekoak tarteko, leitzen eta eskribitzen ikasi genuen behintzat, baita lau erregeletan saia-zen ere.

Nolakoa zen gerra ondorengo Barrenkaleko bizitza?

Bizitza oparoko kalea zen. Sasoi bateko zalburdien ohiturei jarraituz, bertaraino iristen zen *La Esperanza* autobusa Justo Bittor gidari zuela. Geltoki aurrean, *Akitxikineko* etxe sarreran Maria *Morokilek* zeraman taberna, eta kalearen sarre-*ran* zuten *Antzomenditarrek* sagardotegia.

Baserritarrak euren astoeekin jaisten ziren plazakoa egitera, eta Zubixako asto-tokian eta kalean lotuta uzten zituzten animaliak baserrira bueltatu bitartean, arrantza doinu eta gorotz usainez estaliz kalea. Herriko bi okindegiak ere bertan zeuden: *Poterokoa* eta *Panaderi-berrikoa*. *Gantxegineko* eta *Modestoren* janari dendak ez ezik, *Pistoneneko* harategia zein denetik zuten *Arrasateneko* denda ere bertan ziren. Egurra *Matxetek* gure etxe azpian, eta *Kotxorrok* ikatza Luardo jauregian, orain *Kalaputxi* dagoen lokalean, zituzten salgai. Horra zenbat mugimendu kale txiki batean; gaineratu behar, mediku bat ere bertan zegoela, ahaztu gabe herriko garrantzizkoena zen Zubixako iturria, etxeetako uren mozketak ugariak zirenez, maiz biltzen ziren ilaran emakume andana euren zinkak buruan zituztela, etxeetara garraiatzeko. Hiltegia ere goizeko espektakulua izaten zen haurrentzat, eta bitxikeriatzat genituen mieleroak, afiladoreak eta beste ofizioetakoek euren dei bereziekin agertzean. Gauetan seineruen deiek dardara eragiten ziguten oheko epelean.

Arratsalde aldera, haurrak eskolatik irteteen jolasari ekiten genion atari eta inguruetan, frontoia izanik leku bereziena. Bitartean, etxeko lanak eginda, eta garbiketara joan beharrik ez bazegoen, komentuko edo Azkiagako harrasketara, berriketa-rako ordua izaten zen emakumeentzat leiho edo balkoi batetik bestera, haurrei begirada egiten zieten bitartean.

Zeintzuk ziren jolaserako ohiturak?

Ez genuen jostailurik. Kromo batzuen jabe egiten ginen esku ahurren kolpe batez bira eragiten jolasteko, eta ohikoak ziren soka-salto eta sakaponetan jolasten genuen gehienbat. Mutilekin batera ere aritzen ginen harrapaketa, potoka, kateka,

mandoka... Kaniketan, txolotak eta aplantatzeko tokiak eginez, tronpekin eta frontoian pilotan jolasten zuten mutilek. Asmatu ere, une oro asmatzen zen jolasen bat. Potero eta Panaderi-berriko egurrak deskargatzeko erabiltzen zituzten txirristak kontatuko balute...

Eta nerabezaroa iritsi zinenean?

Hamalau urterekin hasi nintzen zaku-fabrian lanean kanilak betetzen, eta han jarraitu nuen hamar bat urtetan. Ama hil, aita gaixorik eta ahizpa zaharrenak eta anaia ezkondu, puntuak kobratzea tokatzen zitzaidala esan zidaten (enpresa bakoitzaren ezaugarriak kontutan izanda, administrazioak laguntza bezala jartzen zuen poltsa bat partiketa egiteko langileen egoeraren arabera). Bete nituen beharrezko paperak, baita onartu ere, baina poltsatik saria jasotzen zuten lankideengandik presio gogorak jasan nituen (euren saria jaitsi egiten zelako), eta aitak aholkatu zidan enpresa uzteko. Hala, *Bustonera* joan nintzen lanera eta puntuen saria ere kobratzen hasi nintzen.

Kaleko bizitzaz, badakizue, Ondarroa eta Debako haizeak erraz eragiten zigun, pelikulak eta dantzak zirela tarteko. Kontua da *Hijas de Mariakoen* zinta kendu zidatela eta *Acción Catolicatik* ere kanporatu nindutela. Ez zitzaidan asko inporta, hango arduradunak ez baitziren izan inoiz niretzat eredu.

Hainbeste mugitu ondoren, senargaia ez zenuen urrutitu aurkitu.

Goiko pisuan bizi zenez, berari gutxiago kostatu zitzaion niregana iristea. Ezkondu eta nire Fernando *Egañanean* hasi zenean lanean, lanera joateari utzi nion eta ondo bizi izan naiz nire ezkon-bizitzan, neure seme-alabekin, nahiz eta goizegi alargundu.

Zerbait gehiago erantsi nahi al diozu gure elkarrizketari?

Bai. *Poterokoekin* zorretan sentituko naizela beti. Bertako Frantziska eta Fernanda beti izan genituelako alboan edozein beharren aurrean laguntzeko prest, eta Kirinak oparitzen zizkigun arropak ezin izango ditut inoiz ahaztu; haren deia irribarrearen gure aurpegietan.

Ama Juana Manuela seme-alabekin.

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ **943 60 31 86**

gorritxuautoak@hotmail.com

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

Gorputz eguna prozesiua, palixua, lorak...

Izen asko dakaz egun seiñalatu honek: Gorpuzti, Corpus Christi, Kristoren Gorputza, Jaiberri... Mutrikun, batez ere Gorputz eguna esaten zako. Sasoi baten egun haundixa zan, egutegixan kolore gorritz markautza zauan horretakua. Entzun degunez, ez zan jaiegun hutsa, herri-jaitzat ere hartu zeiken.

Eukaristixa, Eguen Santuan "sortu" bazan ere, Gorputz egunian ospatzen zan bereziki Jauna bertan presente egitzen dala. Horreixio beste izen hau: "Kristoren Gorputz eta Odol Santuaren eguna". Hirutasun Guztiz Santuaren egunaren osteko eguna zan Corpus Christi eguna. Edo beste era batera esanda, Biztuera egunetik 60 egunetara zatorrena.

Gorputz eguneko ospakizuna ez da atzo goizeko kontua. Izan ere, Urbano IV.a Aitxa Santuak 1264. urtian ezarri zoan Corpus Christiko jaixa. Espaiñian, esaterako, 1989. urtera arte jaieguna izan zan egun hori. Laneguna zanez, 1990. urtian Espaiñiako Gotzain Konferentziak Gorputz eguna domekara pasatzia erabaki zoan. Aurten, Frantzisko Aitxa Santuak hala erabakitxa, Vatikanuan ere domekara pasatu deue Corpus Christi ospakizuna, hain zuzen ere ekaiñaren 18ra. Zazpi gizaldi eta gero aurten lehelengo aldiz!

Egun haundixa Mutrikun

Jakin nahi badegu herri jakin baten zeintzuk ziran "egun espezialak", bado hori ezagutzeko bide bat: baserriak errentan ematen ziranian, ordainketak egitzeko epe edo plazuak aztertzea. Konparaziotarako, 1632. urtian Pedro Ybañez de Galdonak errentan eman zixuen Ibiri baserrixa 6 urterako Maria Domingo Aportategi eta Domingo Ezna ama-semiei. Urteko errentia: bost anega gari, bi kapoi eta lau gaztanbera. Jenero bakoitza noiz eman bihar zeuen ere zehazten deu kontratuak: garixa abuztuan, kapoiak gabonetan eta, gaztanberak? "...*quatro requessones en cada un año, uno por el día de San Joan, y el otro por la Magdalena, y otro por el día de Corpus y otro por el día del Asençion de cada un año*". Hara hor, Mutrikuko lau egun inportante!

Dantzariak, danbolintxerua eta "mosketeruak"

Mutrikuko dokumentaziua aztertuta ikusi geinke sasoi bateko Gorputz eguneko prozesiuan hiru gauza ezin zirala falta: dantzak, musikia eta salbak (balarik gabeko tiruak).

Gorputz egunian udalak jan-edana ematen zixuen bai dantzari bai moskete edo arkabuzekin tiroka zabilzenez: "...*en el gasto de los danzantes y arcabuceros del día de Corpus quando la procesion...*" (1629. urtia). 1631n, lau libra polbora gastatu ziran Gorputz eguneko prozesiuan.

1741. urtian majo jan eta edan zeuen ezpata-dantzariak (*los de la danza de espadas*): 11 azunbre txakolin-vino chacolin-, 20 libra ogi eta 6 libra gaztai. Urtero, Mutrikuko udalak danbolintxerua -tamborilero- kontratatzen zoan Gorputz egunian eta bezperan jotzeko.

1728. urtian behiñik behin, Gorputz egunian bakarrik ez, Gorputz egunaren ondorengo domekan ere egin zan prozesiua. Domeka hortan danbolintxeruak 25 errial jaso zitxuan, eta dantzariak eta mosketeruak (*danzantes y mosqueteros*) 4 azunbre arda, 8 libra ogi eta 3 libra gaztai.

Palixua zeñiek eraman?

Mutrikuko edadekuei galdetuta jakin degu Gorputz eguneko prozesiuan parrokuak edo bikaixuak "Jauna" kustodixan eramaten zoala, baiña ez edozela, *palixopian*. Palixua, toldo edo estalki batek eta horri eusteko makilla batzuek osatzen zeuen. "*Kontzejalek eramaten zeuen palixua*" esan digue. Deigarrixa benetan, pentsatu noan, sasoi hartan hainbeste abare egonda eta zinegotzixek eraman?. Udal agintarixek, eta ez beste iñork, palixua eruateko ohitura hori aspaldi-aspaldikua da Mutrikun.

1621ian Mutrikuko abariek Iruñeko "Bikario nagusixarengana" jo zeuen udalaren kontrako auzixa edo pleitua aurkezteko. Mutrikuko abariek ez zeuen begi onez ikusten Gorputz eguneko prozesiuan (eta zortziurreneku) palixua erlijiosuak ez ziranek eramatia. "...*el llevar la bara de palio el día del Corpus de cada año por las calles en procesion y su otava de cada año...*". Udalaren azalpena argixan zan: horixe zala betiko ohitura, *alegando estar en posesion ynmemorial de llebarlas sin parte ni concurso del dicho cavildo*.

Iruñetik aillegatu zan erabakixak poz-pozik laga zitxuan udal agintarixak: *declaramos tocar pribatibamente el llevar las baras del palio los días del Santísimo Sacramento a los dichos alcaldes y regimiento y personas seculares de la villa sin concurso del Vicario y Cavildo y otros clérigos*.

Hori bai, erabaki hortan garbi laga zeuen gaiñerako prozesiuetan abariek eramango zeuela palixua, baitxa Gorputz eguneko zortziurrenien ere.

Zelako prozesiua?

Orain dala 60-70 urteko prozesiua zelakua zan jakin nahixan edadeko batzuengana jo degu. Akorduan dakeaz oraindior ere hainbat detalle. Gerra aurrian 9,30etan izaten zan meza nagusixa, gero 10,00etara pasatu zeuen, eta aurrerago 11,00etara. Eleizkizun ederra izaten zan, eta eleizia bete-beteta egoten zan. *Forma haundixa* kontsagratzen zan bertan eta jaunartzia amaitxutakuan "santisimua" erdi-erdixan jartzen zan. Orduantxe hasten zan prozesiua.

Prozesiua irikitzen, hiru akolitxo, kurutzia eta bi zirixu eruaten. Gero, lehelengo jaunartzia egindako umiak, aingeru jantzitxa, jaunartzia egin zeuen erropakin... Tartian kongregazietako estandartiak, eta haren atzetik, palixo azpizan, meza-emantzaillia "Jauna" zamala kustodixan. Ezker-eskuin, udaleko 6 lagunak palixua eruaten. Atzerago, alkatia eta udal korporaziua, gizonezkuak, abariak eta azkenengo andrazkuak. Baiña ez horrek "bakarrik", beste honek ere ikusi zeikezen prozesiuan: musika-bandia, Saturrarango seminaristak... Eta 1916. urtian, esate baterako, halaixe irakurri leike orduko prentsan: "*daban escolta al Santísimo la fuerza de carabineros de puesto en esta villa [...] también asistieron representaciones del cuerpo de miqueletes y de la armada*".

Prozesiua beti zaukan ibilbide jakiña: eleizako eskailletak erditxik bajatu, Txurruka plazia pasau eta Konde kalia barruna Beheko plazara. Handik Erdikokaletik gora eginda berriz ere Txurruka plazara, gero eleizara sartzeko.

Ibilbide hortan altarak egoten ziran jarritxa, abariak geldialdixak egin eta herrixak "Jauna" adoratzeko. Bi altara haundi eta bi txiki

egoten ziran: haundixak, bata Beheko plazan eta bestia Txurruka plazan; eta txikixak berriz, bata Kurutzonduan eta bestia Zabel parian. Beheko plazako altaria ipintzeko arduraduna Elisa Ulazia “*Txatxakalistia*” zan, eta Erdikokalian bertako frailliek –*Hermanos de la Instrucción Cristiana*– zauken arduria, bai Zabel aurrian altaria jartzekua, bai bertako lora-alfonbria prestatzekua: Estanislao, Leandro eta Eleuterio “*Marista txikixa*”. Azken hori ei zan danetan abillena.

Mutrikuko kaliak ezin dotoriago egoten ziran prozesiorako. Kale bakoitza bertan bizi ziranek apaintzen zeuen: zulo eta zirrikitsu guztiak tapatu, etxietatik izara bordatuak eta koltxillak zintzilik jarri...

Bedar eta lora asko ikusi zeikezen prozesiua pasatzen zan bidian: lurrian *trumon-garuak* (edo trumoi-bedarrak), kurpitxa- eta koro-rosti-adarrak altara-hegaletan... Horma batzuetan sariak jartzen zitxuen, tartian lorak sartuta. Gaiñera, urte hartan jaunartzia egindako umiek, besuan otarratxua hartuta, han ibiltzen ziran prozesioko *Jaunari*, larrosa-ostruak botatzen, *prasta-prasta*.

Lurrian, landaraz gaiñera, irudi ederrak egoten ziran, zerrautsez eta hautsez egindakua. Igeltseruek letxeriai koloria emateko botatzen zixuezen hautsak erabiltzen ziran hortarako: okria, berdia, gorrixa, añila, horixa...

Bi ziran batez ere prozesiuan entzun zeikezen kantua: “*Tantum Ergo*” izenekua (Akinoko Santo Tomasek idatzitxakua XIII. gizaldian) eta “*Cantemos al amor de los amores*”. Azken hori Busca Sagastizabal gipuzkuarrarena.

Musika-bandak *Gorputz eguneko zortzikua* jotzen zoan. Eta aurrerago, baitxa “Himno erreala” ere. Himno hori jotzen hasten zanian itxapleruak botatzen zitxuen. Himnua bakarrik ez, Españiako banderia ere egoten zan prozesiuan... Harik eta bikaixo gogor batek esan zoan arte: *hori kendu bihar degu, himnua eta banderak fuera!!*.

Mutrikuarrek dotore janzten ziran egun hortan, gizon asko trajia eta korbatiarekin. Batzuentzat “erropa berrixaren eguna” zan, Eguen Santua eta Kontzezio eguna ziran bezela.

Irudixak eta estandartiak

1784. urteko prozesiuan behintzat irudixak eraman ziran: “*42 reales gastados en la funcion de Corpus; a saver los 30 de ellos al tambor, 6 al Sachristan, y los 6 restantes a los que llevaron los bultos*”. Ze irudi, baiña?

Edadekuek ez deue gogoratzen irudixak eramatia Gorputz eguneko prozesiuan, baiña hemerroteketara jota hau irakurri geinke 1916. urtian: “*Figuraban en esta simpática fiesta las imágenes de San Francisco de Asís, Sagrados Corazones de Jesús y María, Nuestras Señora del Rosario, Inmaculada Concepción, Santa María Magdalena y San Luis Gonzaga*”.

Itxura danez, handik urte batzuetara galdu egin zan prozesiuan irudixak ateratzeko ohitxura hori eta estandartiak eta banderak baiño ez ziran ateratzen. Kongregazio asko zozen Mutrikun, eta bakoitzak bere estandartia eramaten zoan: Ama Birjiña Kontzeziokua, San Luis Gonzaga (“luistarrak”), San Antonio, Jesusen Bihotza, San Frantzisko, Marien alabak... baitxa San Pedro kofraixaren eta Udalaren banderiak ere.

Astigarrabixan ere prozesiua

Astigarrabixan ere prozesiua egitzen zeuen, sasoi baten. Gorputzi egunerako mihillua edo anis bedarra batzen zeuen: “*batu karga galanta, bota dana eta holako metro bat-edo zabaleko biria eiiñ*”. San Andres eleiz pareko plazan egitzen zan prozesiua, bedar haren gaiñian hain zuzen ere. Han ere larrosa-ostruak botatzen ziran.

Josu Larrañaga Arrieta

Minbiziaren aurrea

Aecc: “Esker onekoa da gure jarduna”

Urte batzuk atzera egin behar Mutrikuko AECC edo Minbiziaren Aurkako Taldea abian jarri zeneko garaia heltzeko, 2011 urtera hain zuzen ere. Loteria saltzea izan zen euren lehenengo lana; harrezkero, beste hamaika ekintzarako partaide dira Mutrikuko boluntarioak.

Zortzi boluntario gara elkartean dihardugunak. Debabarreneko boluntarioak aldika-aldika Eibarren biltzen gara urtean zehar egin beharreko ekintzak zehazteko. Aurrez esan behar, AECC elkarteak minbizi mota guztiak hartzen dituela kontuan.

Aukera hau nahiko genuke erabili esateko esker oneko eginkizuna izaten dela guk egiten duguna. Ez du denbora askorik eskatzen, eta bai, aldiz, poz handiak ematen. Gure leloak dioen moduan, garai gogor horietan ez daudela bakarrik adierazi nahi dugu.

Debabarreneko biztanleok Eibarren dugun egoitza berriak zerbitzu ugari ditu bai minbizia duen gaixoarentzat bai senideentzat. Norbanakoari egokitutako arreta psikologikoa eta profesionala eskaintzen dute. Horretaz gain, gaixotasunak berak eska dezakeen laguntza materiala: gurpil-aulkiak, ohe artikulatuak... Bestalde, Donostian harrera-etxe bat du elkarteak luzaroko tratamenduan egon behar diren gaixoen senideentzat, eta hiritik urruti bizi direnentzat. Doakoak dira zerbitzu horiek guztiak.

Hitzordua eskatzeko aukerak:
Eibarko Ardantza kalea 11ko lokalera joan;
943 202 494 telefonora deitu, edo
bajodeba@aecc.es helbidera idatzi.
Arreta ordutegia: astelehetik ostiralera, 9:00-13:00.

URTEKO EGITARAUA

- **Otsailaren 4an**, Minbiziaren Aurkako Eguna.
- **Martxoan**, Koloneko minbiziaren kanpaina zabal-tzen da. Egitarauaren barruan, herriko soziedade batean osasun eta gastronomiaren inguruko topaketa, mediku batek eta sukaldari batek parte hartuta.
- **Apirilean**, elkarteko loteria salmenta izaten da.
- **Maiatzean eta ekainean**, berriz, elkartearen aldeko diru bilketak. Bai iaz eta baita aurten ere, egun horietan jasotako dirua ikerketara bideratuko da. AECCko Zientzia Fundazioak 8,7 milioi euro erabiliko ditu aurten ikerketa onkologikoan.
- **Ekainean eta uztailen**, uda betean, azaleko minbiziaren aurkako kanpainari ekingo zaio. Arloko profesionalen laguntzaz, azala nola zaindu eta nola babestu behar den azaltzen dute.
- **Urrian**, bularreko minbiziaren eguna; plaza, denda, elkarte eta abarretan lazo arrosak banatzen dira. Udaletxeko balkoiak ere izaten du egunaren berri.
- **Abenduan**, Gabonetako loteria salmenta.

“Taldera hurbildu nahi duen edonork zabalik ditu ateak; denon artean aritzea errazago izaten da beti”.

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

Uzuri
RPS 183/12

ELGOIBAR - DEBA

optika audio

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

n, ez gaude bakarrik

“Positiboa izatea garrantzitsua honetan ere”

Minbizia hitza entzuteak zirrara eragiten dio edonori eta, norberari denean, zer esanik ez. Bularreko minbizia izan duten hainbat emakume bildu dira *Kattalin* elkartearen babesean, elkarri laguntzeko. Euren helburua xumea izanik ere, laguntza handia izan daitekeela uste dute. *Kattalin* elkarteak urteetan dihardu lanean eta, hasieran, bularreko minbizia baino ez zuen langai. Gaur egun, bularreko minbiziaz gain, obario, umetoki edo utero eta ginekologia alorreko minbiziez ere aritzen da.

“Zerbait sentituta edo ohiko azterketa batera joan eta handik egun batzuetara minbizia dugula esaten digutenean, mundua gainera erortzen zaigu. Garai batean, minbizia hitza heriotzarekin parekatzen zen, eta hori oraindik oso presente dago. Zorionez, gauzak asko aldatu dira. Dena den, berria jasotzean noraezean gelditzen gara, hamaika galdera datozkigu burura: zer egin behar dut? nora joan?...”

“Gure taldearen helburua da, eta hortik pasa garelako dakigu, egoera horretan dagoen emakumeari laguntza eskaintzea. Berarekin partekatzea guk izan ditugun esperientziak. Nola sentitu garen bata edo bestea egin dugunean. Nola eraman ditugun erradioterapia saioak. Nola egin diogun aurre kimioari... Nolabait, terapia egiteko ere baliatu nahi dugu taldea.”

“Herriko boluntarioak bildu nahi ditugu gure gai honen inguruan. Esperientzia honetatik pasa garenok badakigu nolako beharrak ditugun, badakigu elkar ulertzen. Badakigu barrua hustutzeko gogoia dugunean nork ulertuko gaituen. Atsedeen fisikoaz

gain, psikologia aldetik ere ulertuak sentitzea oinarritzkoa da guretzat.”

“Egoera honetara iritsi denak asko estimatzen ditu aurretik pasatakoaren bizipenak, horrek indarra hartzeko balio diolako; geu ere ataka beretik pasatu gara, eta badakigu. Gure boluntario lana ez dugu noizean behingo bileretara mugatu nahi, lan praktikoetara ere hedatu nahi dugu: kontsultetara lagundu; kimioak hartzera... eguneroko bizimodua errazteko balioko duen laguntza emateko prest gaude.”

Elkartzeko lokal edo leku baten beharra ere azaldu dute, eta horrexetarako zuzendu dira udaletxera.

Bestalde, herrian dagoen AECC elkartearekin ere harremanak izatekotan dira, elkarren arteko indarrak batzeko. *Kalaputxi* tarteko, dei zabala egiten diete antzeko egoeran egon diren eta dauden emakumeei taldera biltzeko, “elkarren arteko konfiantza eta esperientziak trukatzeara aurrera egiteko botikarik onena delako.”

**Harremanetarako
telefonoak:**

Marian, 617 505 889

Miren, 660 056 774

URBASTER barne diseinua

altzariteria orokorra · apainketa proiektuak · sukaldeak eta bainugelak
etxebizitzaren erreformak · lokalen erreformak

Aitor Agirretxea · 688 609 842 · aitor.urbaster@yahoo.es

Sabin Arana kalea 14 · 48700 ONDARROA
Tel. Fax. 946134186

Guztia onddoengatik?

Kaixo! Emakume gazte bat naiz eta orain dela gutxi arte ez dut inolako arazorik izan sexuarekin edo sexu-harremanekin. Orain dela hilabete batzuk onddoak izan nituen. Dirudienez, estresak eragindakoak ziren. Harrezkero ez ditut sexu-harremanak berdin bizi. Ez dut minik... baina bai ondoez pixka bat. Ginekologoarengana joan nintzen badaezpada eta sarketatik haratago beste gauza batzuk bazeudela eta batzuetan ez daukagula gogorik eta geure burua derrigortzen dugula baino ez zidan esaten. Egia esan, oso desgustura bukatu nuen... Zer egin dezaket? Nik lehen nituen harremanak nahi ditut!

Kaixo! Lehenik eta behin esatea seguruen aurrez-aurreko elkarriketa arina litzatekela zure egoera honi arretarik egokiena eskaintzeko testuingurua. Hortaz, nahiz eta gure pintzelkadak zeure egin oraindik ere zailtasunak badituzu, gurekin berriro ere harremanetan jartzera gonbidatzen zaitugu, lasaitasun osoz.

Gauzak horrela, uste dugu ez dagoela larritzeko arrazoi handirik. Izan ere, diozun bezala, medikuek ez dute onddoentzat beste arrazoirik aurkitu estresa bera baino, eta batzuetan estresak gure genitalen erosotasunean inpaktua izan dezake. Hau da, nahiz eta onddoak ez izan, antzeko egoeran egon zintezke soilik duzun urduritasunagatik. Gainera, hau gerta daiteke urduritasunak zuzenean gure sexualitatearekin harremana duenean eta, baita, ez duenean.

Azken finean, gorputza makina konplexua da eta sarritan ahazten dugu(edo ez digute irakatsi ere egin), eszitazioa ez dela kontzienteki sor dezakegun zerbait. Izan ere, loak bezala funtzionatzen du. Guk lo gelditzeko laguntzen duten gauzak egin ditzakegu: gure gorputza nekatu, kirola egin, irakurri... Baina, azken batean, gure gorputzean lo gelditzeko mekanismoak aktibatzen

badira, ezer gutxi egingo dugu.

Zergatik esaten dizugu hau? Azterketa batera goazen bezala gure topaketa erotikotara joatea baino gauza gutxi daudelako kaltegarriagorik esperientzia asebetegarria izateko. Zenbat eta presio kontziente eta inkontziente gehiago, orduan eta gorputzak "kale egiteko" probabilitate gehiago.

Hau dela eta, ginekologoaren gomendioa ez doa guztiz galdua, baina seguruenik ez zuen lortu ondo transmititzea. Zure gorputzari eta zeure buruari nolabait "erakargarria" egin behar zaio berriro ere topaketa erotikoa, bereziki, sarketadun topaketak izatearen ideia. Hau da, topake-

ta erotiko benetan erakargarri bat planteatu behar zaio, ez topaketa simple bat.

Pentsa ezazu zer den gogoko duzun hori erotikari dagokionez: denbora izan, masa-jeak eman edo jaso, jolas desberdin eta berriak probatu... Eman iezaiezu denbora zure gorputzari eta zure topaketa erotikoei. Hartu lasai eta limurtu ezazu pixkanaka-pixkanaka, desira zure barruan sutan dagoela berriz ere senti arte.

Galderak edo zalantzak argitzeko: sexuenea@gmail.com

A blue cartoon bird with a large, bushy tail and a crest of feathers on its head is perched on a thick, dark brown branch. The bird has large, expressive eyes and a small beak. To the left of the bird is a small, stylized tree with a thin trunk and a few green leaves. The background is a solid light blue.

garrantzitsua da, informazioa partekatzea eta harreman egokia izatea, errespetuzkoa. Askotan, aurrez aipatutako harremanak eragina izaten du haurrak begiraleekin eraikitzen duen harremanean ere. Beraz, jardun dezagun talde lanean.

Txantxangorrik bete du motxila. Bete eta itxi. Ilusio, zirrara, beldur, ekintza... denetarik dago bertan. Eta dena dago irteteko desiran. Kremaileta, uztaileta 3an irekiko du, umeei batera. Eta egunero-egunero zerbait berria aterako du bertatik, magia ikuskizuna balitz bezala. Ea, bada, aurtengo emanaldia zuen gustukoa den eta beste urte betez ere, kolore bizi ematen diogun herriari. Kolore gorria. Sudur gorri eta guzti, noski! Umorea ezinbestekoa delako Txantxangorriren filosofian. Umorea osasuna delako eta gu osasuntsuak garelako!

Muxu potolo bana!

19

Zorionak zuri...
Zorionak zuri...
Zorionak
Zorionak
Zorionak beti!

NEREA
Zorionak aitxona,
amona eta etxeko
danon partez! Ez
galdu inoiz irribarre
hori!

ANGIE eta SARE
Zorionak maiatzian urtiak bete dezuezelako!
Holakotxe saltserak izaten jarraitxu!
Etxekoan partez ondo pasau, batez ere Iratin
partez!

NARA eta TAI
Zorionak eta bi
muxu haundi,
Mutrikutik Londre-
sa etxeko danen
partez!

MARKEL
Zorionak 5 urte bete
dituzulako, batez
ere Aimar, Eñaut eta
Nahiak.

NAHIA
Etxeko sanon partez
Zorionak 6 urte bete
dituzulako!

AGURTZANE
Zorionak herriko
esatari saltsenari!
Jarraitu poz-pozik
gureegunak anima-
tzen!

M. ANGELES
Zorionak eta holaxe
segi urte askuan!

**ANA MARI eta
BITORIANO**
Familia osoaren
izenean Zorionak
ekainaren 17an
urrezko ezteiak os-
patu dituzuelako!

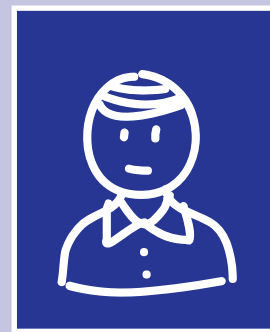
AIMAR eta ARATZ
Zorionak etxeko txapeldunei, 3 eta 7 urte
bete dituzuelako! Muxu handi bana!

**IRAITZ eta
IZARO**
Zuen urtebetetzean,
zorionak Mutrikutik!

LARRAITZ
Etxeko danbolinari
bere urtebetetzean,
zorionak eta matxo
haundi bat danon
partez.!

**Laguna, ama,
aitxa, amona,
aitxona, beste
laguna...**

adats
ANDONILARREA

943 60 39 45 - Beheko plaza, 1

1911 URTEAN, SENAR-EMAZTEAK

Josefa Ambrosia Teresa Arreitunandia Gatzagaetxeberria eta Segundo Beitia Urreola-Auzokoa.

Mari Mila Beitiak utzitako argazkia.

Argazki zaharrak erakutsi nahi?

>> kalaputxi2001@gmail.com

>> whatsapp: 635748393

>> Ansorregi zapata denda

1960 URTEAN,

Itziar Galparsoro Sustaeta,
Ana Mari Lezertua Sustaeta
eta, aurrean, Mari Jose Lezertua

ANSORREGI
oinetakoak

erdiko kalea 9
mutriku
943 60 33 42
agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK

(gaueko 10ak arte)

EKAINA

21-22	Hiart Burgoa
23-24-25	Amaia Zalduegi
zapatu (24)	goizean, Lasuen-Elezgarai
26-27-28-29	Lon Apraiz
30	Lasuen-Elezgarai

Gauetan, egunero:

Ana Mandiola Acha
San Agustin kalea 3, Eibar

UZTAILA

1-2	Lasuen-Elezgarai
3-4-5-6	Amaia Zalduegi
7-8-9	Hiart Burgoa
zapatu (8)	goizean, Lon Apraiz
19-11-12-13	Lasuen-Elezgarai
14-15-16	Lon Apraiz
17-18-19-20	Hiart Burgoa
21-22-23	Amaia Zalduegi
zapatu (22)	goizean, Lasuen-Elezgarai

MENDI IRTEERAK

irailak 10

Lanestosa-Peña del Moro-Ramales

Burumendi Mendi Elkarte

ODOLA EMATEA

abuztuak 11

Anbulatorioan, 18:00-20:00

Gipuzkoako Odol Emailak

A

G

E

A

O

A

ekainak 23, barixakua

San Juan sua Burumendin

ekainak 24, zapatua

Musika Bandaren kontzertua
Goiko plazan, gaueko 11etan

ekainak 25, domeka

Zine emanaldia: "Entre copas"
Gaztetxian, 6:30etan
Ondoren, ardo dastaketa, 8:30etan

ekainak 28, eguaztena

LGTBQ... Harrotasun Eguna
Brindisa Beheko plazan, 20:00etan

ekainak 24, zapatua

Musika Bandaren kontzertua
Goiko plazan, gaueko 11etan

ekainak 24, zapatua

Musika Bandaren kontzertua
Goiko plazan, gaueko 11etan

ekainak 24, zapatua

Musika Bandaren kontzertua
Goiko plazan, gaueko 11etan

ekainaren 30etik uztailaren 2ra

Itsas-market azoka portuan
Janariak, edariak, tailerrak, ikuskizunak...
goiz eta arratsalde

uztailak 1, zapatua

20:00etan, Organo kontzertua Parrokian

uztailaren 1etik 15era

Arte Eskolaren erakusketa Zabielen
Ikasturte osoko lanak, 18:30-20:30 ordutegian

uztailak 8, zapatua

Goizean, Merkatu txikia Beheko plazan
Gauean, Akordeoi eta Abesbatzen kontzertua

uztailak 15, zapatua

Goizean, Merkatu txikia Beheko plazan
Gauetan, Jazz kontzertua

uztailaren 21etik 25era

MALEN JAIXAK

..... ILLARRA Kanpusa..... ekainaren 26tik 30era

UDABENTURA..... uztailaren 3tik 21era

KIROLAZ BLAI..... uztailaren 3tik 20ra

zuen elkartearen egitarauak eta deialdiak: kalaputxi2001@gmail.com edota [whatsapp](https://www.whatsapp.com) 635748393

Camping
Galdona

JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria

Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

ASTIGARRAGA ANAIK, S.L.U

ERAIKETAK

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938

e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 behe - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

Itziarko Poligonoa, C5
20829 ITZIAR
Tel: 943 19 92 26

www.ibarplas.com
email: ibarplas@ibarplas.com

**EROSI
BERTAN**
ZUK EGITEN DUZU
MUTRIKU
bertanmutriku.com

 facebook.com/BertanMutriku

EUSKO JAURLARITZA
EKONOMIAREN GARAPEN
ETA LEHIAGORTASUN BAILA

GOBIERNO VASCO
DEPARTAMENTO DE DESARROLLO
ECONOMICO Y COMPETITIVIDAD

LOREA *Gourmet*

1867 urtetik

HEGALUZZEA OLIBA OLIO TAN

HEGALUZZEA ESKABETXEAN

www.loreagourmet.com